

Forfatter: Wied, Gustav

Titel: I HULVEJEN

Citation: Wied, Gustav: "I HULVEJEN", i Wied, Gustav: *Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966*, udg. af Villadsen ; Christensen , Rosenkilde og Bagger, 1966-, s. 158. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-wied02val-shoot-workid68902.pdf> (tilgået 24. september 2021)

Anvendt udgave: Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966

I HULVEJEN

☒ Vi sad paa "Pilebakken", Godsinspektøren og jeg, og saa' ud over Markerne og Engene til Købstaden. Solen havde straalet i Uger og Maaneder fra Morgen til Aften og afsvedet Græs og Korn og brændt Jorden til Pulver og Aske. Men i Dag var det Søndag, og Godsets Folk drev pyntede rundt i Skoven omkring os og sang og lo og talte højt, som Bønder har for Skik, naar de med rolig Samvittighed og Bugen fyldt med Helligdagsmad kan drive om uden Maal og Med og uden Tanke paa den Dag i Morgen. Solen hang nede bag Skoven mod Vest og kastede lange, gyldenrøde Striber skraat frem over Rugmarkens blege, hvidsvedne Vipper, der stod og nikkede og gyngede for den lette, friske Vind, der nu ved Aftentide gled ind fra Havet.

☒ - Nu kan man da puste ud, sagde jeg - gid Solen aldrig vilde komme frem mere!

☒ - Sæt Vorherre tog Dem paa Ordet! sagde Inspektøren. - Men kom nu med mig, saa skal jeg vise Dem noget.

☒ Vi rejste os fra Bænken, og jeg vilde gaa ned ad Bakken, samme Vej vi var komne op.

☒ - Nej hér! kaldte han - vi skal hér ind igennem!

☒ Og vi gik ad en smal Sti, hvor vi maatte gaa krumbøjede og ligesom ro os frem med Arme og Hænder mellem Haslernes tynde Grene, der strakte sig ud fra begge Sider og næsten spærrede Passagen. Men der var frisk og køligt derinde.

☒ - Hvad er det, jeg skal se? spurgte jeg.

☒ - Solen! sagde Inspektøren højtidelig - De slipper ikke saa nemt; De skaj bringes til at gøre Bod for Deres Majestætsfornærmelse!

☒ Og vi gik videre.

☒ - Hér er det, vi skal ned!

159

☒ Stien standsede brat, og en tre-fire Alen nede foran os saa' jeg en Vej, overskygget af sære, gamle, krogede Træer, hvis Grene højt oppe, hvor vi stod, slyngede sig ind i hinanden, som et Net af knudret Tovværk.

☒ - Saa! tag fat hér i min Stok! - - Naa, De er da vel ikke bange? Hop bare til! - - Ser De, det gik!

☒ Vi stod nede i en Hulvej. Der var halvmørkt dernede; et grønt, glasagtigt Halvmørke frembragt af det svindende Lys, der maatte bore sig frem gennem de tætte Bladkroner. Det var, som vi stod i en Tunnel, dækket af tommetykt, flaskegrønt Glas. Langs begge Vejens stejle, lodrette Sider snoede og vred sig frem af det okkergule Ler Træernes graabrune og askefarvede Rødder ud og ind mellem hverandre. De saa' ud som Slinger, der var stivnet i Døden, som Tusinder af sælsomme, armtykke Grene, der fordem havde slynget og bugtet sig om hinanden i Kamp for Livet, men som nu hang dér halvt ragende frem mellem Stene og Jord, stivnede, livløse, dræbte, stingede tildøde af hinandens giftsvangre Bid.

☒ - Det er Godsets Stolthed! forklarede Inspektøren - Bønderne her omkring har tit og ofte gjort Forsøg paa at faa Vejen jævnet og banet og gjort bredere, for det er nemlig en offentlig Vej, og den er jo ikke rar ved Vintertide; men vi har jo hver Gang stridt imod, og endnu har den da faaet Lov at leve.

☒ - Eller at ligge Lig! sagde jeg.

☒ - Aa jo saagu, ogsaa det, ja! Men nu skal De se, om et Øjeblik kommer der Liv i den!

☒ Han vendte sig og pegede med sin Støttestav op mod den øverste Ende af Tunnelen:

☒ - Se dér op!

☒ Jeg hævede Hovedet.

☒ Det var, som hang der ned fra Træernes Grene et tyndt, gyldenrødt, sitrende Slør, der dækkede for Hulvejens øverste Indgang; det bævede og bølgede og rokkede til Siderne, og de nærmeste Rødder og Stene deroppe antog en rødbrun, rustagtig Farve og syntes at bevæge sig, at blive større, at svulme, at faa Liv, at kravle og krybe og aande og vride sig i levende Kamp.

☒ - Nej se dog! udbrød jeg uvilkaarlig.

☒ Og den gode, tykke, halvhundredaarige Inspektør syntes mig en hemmelighedsfuld Troldmand, der med sin knortede Tryllestav vakte det døde til Liv.

☒ - Det bliver bedre endnu! sagde han og smilede tilfreds ved min Begejstring. - Se nu: bliv Lys!

☒ Og jeg saa' den nederste, blodrøde Runding af den. synkende Sol titte frem under Træernes Kroner. Og jeg saa', at den hele Sol vilde glide ned foran Hulvejens Aabning og fylde den ganske Tunnel med sit Guld.

☒ - Det er kun et Par Aftener om Aaret, at den gaar ned lige for Indkørselen deroppe, sagde Inspektøren - De maa være glad, at De netop kom her i Aften!

☒ - Det er jeg skam ogsaa! sagde jeg.

☒ Og dybere og dybere sank Solen. Lange, flimrende Straalebundter spillede ned over Træernes Stammer og Grene og jog Hulvejens Mørke foran sig ned mod os, der omtrent stod i dens Midte. Stene og Rødderne fik Farve og Liv: brune, røde og guldgule Slinger dukkede frem paa begge Sider af Vejen, efterhaanden som Lyset strakte sig længer og længer; de snoede og bugtede sig mellem hverandre og væltede deres skinnende Kroppe langs Tunnelens Vægge, som myldrede de frem af tusinde Huller.

☒ - De er jo levende! sagde jeg.

☒ - Ja, Gu' er de levende! nikkede Inspektøren. Nu hang Solen rød og flammende som en uhyre, glødende Kugle deroppe under Vejens Portal.

☒ - Vend Dem og se! bød Troldmanden ved min Side. Jeg vendte mig og saa' vore Skygger ligge langs Hulvejens Stene og Grus som to granhøje Kæmper.

☒ - Se nu!

☒ Og Inspektøren gav sig til at bevæge Arme og Ben, til at nikke med Hovedet, bukke og slaa om sig med sin Stok. Og hans Skygge for rundt i den hule, lysende Tragt som Stumper og Stykker af mørke, flagrende Skyer,, der snart strakte sig langs Jorden, snart vred sig imellem Trærøddernes Slinger og Grene, og snart smuttede bort mellem Blade og Grene højt oppe ...

☒ Da lød der paa én Gang Sang og Musik ved Vejens nederste 161 Ende. Og vi saa' et Tog af pyntede Karle og Piger svinge frem af Mørket dernede og komme op imod os. I Spidsen gik en lille halt Mand med en uhyre Straahat paa sit kuglerunde Hovede; i Hænderne havde han en Harmonika med Klokkespil, og han trak den flittig ud og ind og smilede bredt og slog Takt med sit Hovede, medens han spillede en af disse drævende, lystig-rørende Almuesange om ulykkelig Kærlighed og Sorg og Tænders Gnidsel, den rige Mads og den fattige Mette. Og de unge Karle og Piger, der fulgte ham, kvad Ordene dertil. Men deres Ansigter lyste i Solens Straaler, og Øjnene smilede og Læberne lo.

☒ - Det var Ret, Børn! nikkede Inspektøren, da Toget drog forbi.

☒ Og Karle og Piger nikkede igen, og den halte Spillemand hev og klemte af alle Kræfter paa sit melankolske Instrument.

☒ En høj, bredskuldret Karl i Skjorteærmer og hvide Lærredsbukser traadte hen til os.

☒ - Tillader Hr. Inspektøren, at vi ta'er vos en lille Dans oppe paa Pilebakken?

☒ - Jo, værsgod, Per! men klem ikke Pigerne formeget i denne Varme!

☒ - Hæ, næi med Maade! Tak, Hr. Inspektør.

☒ Og Per sprang tilbage til sin Ane og slog Armen om hendes Liv.

☒ Og Toget drog videre, fremad med Lyset deroppe under Musik og Sang og Latter og skæmtende Tale.

☒ Men da Skaren var forsvunden og den sidste Solstraale slukket, og Hulvejen igen laa skummel og øde med sine stivnede, livløse Slinger og Snoge, vendte jeg mig om mod den gode, tykke Inspektør, pegede op i Retning af Pilebakken og sagde med drøvelig Røst:

☒ - Salige er de karske i Sjælen, thi de have ingen Lægedom behov! Jeg vilde give mine tre Fingre og mine nye graastribede Bukser for at være som én af disse smaa!

Wied, Gustav, *Menneskenes Børn. Silhuetter. 1966, 1966-*

X - Sludder, Gu' vilde De ej! sagde Inspektøren og stak sin Arm ind under min. - Kom nu og lad os gaa hjem i Wigvamen og faa noget for Tanden.